N°. 338. **DE GRONDWET.** 1854.

TE ZEGELEN ZUID-HOLLAND

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 27 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . " 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Herziening van het 's Gravenhaagsche belastingstelsel.

I.

De ingezetenen van 's Gravenhage zijn dezer dagen in de gelegenheid gesteld, om bekend te worden met de grondslagen, waarop men voornemens schijnt, het toekomstige plaatselijk belastingstelsel te bouwen. Het verslag der vaste commissie uit den Gemeenteraad, benoemd tot het herzien van alle plaatselijke belastingen, ziet het licht, en is voor ieder verkrijgbaar gesteld. Met belangstelling, hoe kon het anders, hebben wij daarvan kennis genomen, en — als eene zaak van algemeen belang — gevoelen wij ons verpligt, daaromtrent onze meening te uiten. Wij zeggen eene zaak van algemeen belang, omdat het geldt de toepassing van eene der voornaamste onzer organieke wetten; vooral dat gedeelte, wat zoo naauw in verband staat met den bloei en de welvaart eener aanzienlijke gemeente: eener gemeente, welke, als de zetelplaats der Hooge Regering, niet zelden tot voorbeeld ter navolging in menig opzigt voor andere gemeenten strekt.

Ook zonder dat de Commissie zulks bij den aanvang van haar verslag verzekert, gelooven wij het, dat haar arbeid moeijelijk en veel omvattend was; vooral, wanneer haar de last werd opgedragen, om uitvoerig en beredeneerd de vraag te beantwoorden: "of het belang der gemeente medebrengt, dat van de "bij de Gemeentewet gestelde regels, tot het heffen van "plaatselijke belastingen, worde afgeweken?" Zoo als die vraag gesteld is bij Raadsbesluit van 26 Februarij 1852, betrof de taak niets meer of minder dan een uitgewerkt betoog, in hoever bij de vaststelling van het 2de hoofdstuk van den 6den titel der Gemeentewet het belang der gemeente is in het oog gehouden, dat al of niet wijziging bij eene bijzondere wet noodzakelijk zou maken.

Naar onze bescheiden meening, is de taak, aldus omschreven, ondoeltreffend. Wij kunnen ons voorstellen, dat aan de Commissie werd opgedragen, om een voorstel tot herziening van het plaatselijk belastingstelsel, *in overeenstemming met de voorschriften der Gemeentewet*, in te leveren; maar dat de Commissie, ten gevolge van hare overwegingen, tot de overtuiging geraakt, dat die stipte inachtneming onmogelijk is, en dat bijzondere omstandigheden het voor die gemeente noodzakelijk maken, dat van die regels in meerdere of mindere mate worde afgeweken, kan geene voorwaarde, wel een uitvloeisel van den haar opgelegden last zijn.

Nu is de Commissie getreden in de beoordeeling van de innerlijke waarde der voorgeschreven regels. Zoo is bijv. de geheele redenering over de verhooging der gemeente-opcenten op de grondbelasting regtstreeks gerigt tegen art. 240, 2de zinsnede, der Gemeentewet. De commissie "vindt geen overwegend "bezwaar in die verhooging voor hen, die een eigen "huis hebbende, dit zelven bewonen, maar wel voor de "eigenaars van de huizen, die aan anderen worden "verhuurd, of wel, van die zoo talrijke kleine huizen, "door minvermogenden of door den burgerstand in "gebruik. Kunnen de eigenaars de verhoogde opcenten "verhalen op de huurders, dan zullen zij het niet na"laten; maar dan zal de aldus verzwaarde belasting "nederkomen op hen, die zoodanige verzwaring het "minst kunnen dragen. Dáár, waar de eigenaars den "te dragen last niet kunnen omslaan over de huurders "hunner perceelen, zullen zij zelven dien moeten dragen. "Maar de commissie kan zich niet ontveinzen, dat ook "aldus de beoogde verhooging niet van hardheid zal zijn "vrij te pleiten. De grondeigenaar heeft sedert de laatste "veertig jaren, meer dan anderen, in geldleeningen en hef"fingen moeten bijdragen, omdat het verhaal op dezen, als "belastingschuldigen, aan weinig bezwaar onderhevig, "voor slechts weinig *nonvaleurs* vatbaar is, en de grond"eigendom tot een gemakkelijken en zekeren maatstaf "voor buitengewone omslagen of gedwongen leeningen "verstrekte."

Het valt ons niet moeijelijk de ongegrondheid dier bezwaren aan te toonen.

Wij achten het juist eene groote onbillijkheid, als men den eigenaar-gebruiker van een huis boven den huurder-gebruiker zou willen belasten; en waar is de grens tusschen kleine en grootere huizen, tusschen minvermogenden, tusschen de standen der burgers, die de vrijstelling moeten aanwijzen?

Onregtvaardig zou het niet minder zijn, om den zeer gegoeden grondeigenaar, die uit de verhuring van kleine huizen niet zeldzaam ruime inkomsten trekt, een voorregt te schenken boven ieder ingezeten, die zijn eigen huis bewoont.

Die bezwaren trouwens zijn overdreven. De grondeigenaars zijn gedurende de laatste veertig jaren, indien ons geheugen ons niet bedriegt, slechts eenmaal, en wel in November 1830, buitengewoon getroffen in eene rentegevende geldleening. — De gemeente opcenten staan in eene zeer geringe verhouding tot de *huurwaarde* der eigendommen en er kan alleen sprake zijn, om de $\frac{3}{4}$ ten honderd van het zuiver belastbaar inkomen te verhoogen tot $2\frac{1}{4}$ pct., zoodat b. v., van het perceel van *f* 600 kadastrale huurwaarde, gelijk staande met *f* 800 werkelijken huurprijs, niet meer dan *f* 13,50 ten behoeve der gemeente zou worden geheven, waarvoor die gemeente de kosten draagt, die het onvermijdelijk gevolg zijn van hare zorg voor de veiligheid der eigendommen, de bruikbaarheid van straten en wegen, de beschikking over brandbluschmiddelen, de handhaving der politie enz.

Maar ook zelfs in het geval, dat die geringe belasting of die betrekkelijk niet noemenswaardige verhooging ten laste kwam van de huurders, dan zou in elk geval dat bezwaar worden opgewogen door de vermindering der belasting op het brood en vleesch, die daar aan onafscheidelijk verbonden is.

Zonder nu te spreken van de vreemde opmerking, dat juist in de residentie de eigendom van *zeer vele* panden, blijkens de registers der hypotheekbewaarders, bezwaard is en slechts in naam bestaat, — iets, wat volstrekt geen redelijken grond tot bezwaar heeft, — vragen wij, of die bezwaren niet overal en in elke gemeente van meerdere of mindere uitgebreidheid bestaan en of bijzondere omstandigheden in het belang der gemeente *'s Gravenhage* zijn aangewezen, die het noodzakelijk maken, dat van de bij art. 246 gestelden regel worde afgeweken?

De commissie heeft bezwaren van gelijksoortigen aard tegen de verhooging der gemeenteopcenten op de personele belastingen. Zij zijn in de eerste plaats gerigt tegen die rijksbelasting zelve, en wij achten de wederlegging daarvan overtollig. De commissie ziet geheel voorbij, dat over het algemeen de personele belasting, waar de wet op eene eerlijke wijze wordt toegepast, op redelijke grondslagen, die een billijken maatstaf voor de vertering aan de hand geven, gevestigd wordt geacht. Eene verhooging van opcenten naar verhouding der huurwaarde, waardoor de meer vermogende klassen der maatschappij worden getroffen, kan te minder bezwaar ontmoeten, nu uit het verslag der Commissie blijkt, dat tot in 1837 eene *directe* belasting op de *huurwaarde* der panden werd geheven, die sedert is afgeschaft. Hoe kan het dan onredelijk genoemd worden, op nieuw dat meergegoede deel der bevolking te treffen, nu daaraan eene niet onbeduidende vermindering der belasting op brood en vleesch verbonden is? Gewis; wij zien niet in, dat de bijgebragte redenen bij de Hooge Regering aanleiding zouden kunnen geven tot eene bijzondere wet, waarvan in art. 255 gesproken wordt.

Onder den titel: "*Hoe lang zal het verblijf van den Franschen oorlogskotter geduld worden?*", deelt de *Utrechtsche Courant* op nieuw een artikel mede van den Hoogleeraar G. W. VREEDE, waarop wij, even als op de vorige, de aandacht onzer lezers wenschen te vestigen. Het is van den volgenden inhoud:

De ministeriële bladen hebben ons zeer laconisch den terugkeer van de *Favorite* te Hellevoetsluis van haren togt naar het Nieuwe Diep, medegedeeld. De herneming dier ligplaats was blijkbaar voorzien; want de *Nieuwe Amsterdamsche Courant* meldde reeds den 17 ll., dat de kotter twee dagen te voren uit Hellevoetsluis naar zee was gezeild, er bijvoegende: "*men veronderstelt om spoedig hier terug te komen.*" Zoo schijnt dus die haven de bepaaldelijk aangewezen station van het vreemde oorlogsvaartuig te zijn; en, kan men de genoemde courant als het half-officieel orgaan van onze Bewindslieden aanmerken (de dezer dagen in dat blad opgenomen rectificatie ten aanzien van de gedragslijn in de Duitsche aangelegenheden was daarvan weder een blijk), zoo moet men wel uit het antwoord, door den Minister van Buitenlandsche Zaken op de interpellatie van 1 Junij jl. gegeven en uit de hiervoren aangestipte bijzonderheden besluiten, dat die ligplaats met goedvinden der Regering is vastgesteld. Althans nog minder aannemelijk zoude het vermoeden zijn, dat zij van den last, aan den Franschen bevelhebber door diens Overheid verstrekt, geheel onkundig zoude zijn gebleven en dat zij, in zulk geval, de schennis van ons neutraal gebied lijdelijk zoude hebben aanschouwd. Dat zoude het ongemeen lang gerekt verblijf van het schip, door geen' *nood* of erkende behoefte aan levensmiddelen en water geregtvaardigd, zoo al niet *verontrustend*, ten minste dubbel bevreemdend en voor het nationaal gevoel krenkend en tergend maken. Moet men integendeel aan het bestaan van zekere overeenkomst op dit punt van ons Kabinet met het Fransche geloof slaan, en met *de Tijd* (van 21 Junij ll.) aan de gissing hechten, dat welligt eenige onzer handelaren verdacht zijn gehouden van leverantiën in strijd met de neutraliteit te hebben willen uitvoeren; moet men onderstellen, dat de *Favorite binnengaats* post heeft gevat, om misschien te eeniger tijd, *buitengaats* jagt en prijzen te maken, wij herhalen het nogmaals, dat zulk eene gunst, dat eene zoo ongelijke toelating der oorlogsvaartuigen van eene der strijdvoerende Mogendheden ons, op het gezag der voornaamste schrijvers van het Volkenregt, voorkomt, tegen de beginselen der ware onzijdigheid aan te druischen, en dat, zoo uit die ongeoorloofde ligplaats of liever hinderlaag der *Favorite*, vroeg of laat, eene daad van geweld voortvloeit, de moeijelijkheden voor onze Regering veel grooter zouden zijn, dan indien op het voorbeeld van het voorgeslacht, onze havens in tijd van oorlog voor de gewapende schepen van de geschilvoerende Magten zonder onderscheid werden *gesloten*. Over zoodanigen algemeenen en *gelijken* maatregel, met onpartijdigheid en wakkerheid gehandhaafd, heeft niemand te klagen. In volle zee kunnen de vreemde oorlogschepen zich kwijten van de pligten, welke het krijgsregt medebrengt; maar, zoolang Nederland geen wingewest is geworden, mag ons onschendbaar grond- of zeegebied door eene der vijandelijke Mogendheden, tot afbreuk der andere, niet misbruikt worden, of wij worden medepligtig aan de feiten, die de neutrale, onafhankelijke Staat had behooren te voorkomen. Nog eens: het *binnen-* of *buitengaats* doet ten deze, wanneer men het vreemde oorlogsvaartuig op het onzijdig gebied heeft laten post vatten, volstrekt niets af. Het is de leer van sir *William Scott* in de zaak der *Twee Gebroeders*, (1) in het vermaarde *Handbuch* van *Jacobsen über das Practische Seerecht der Engländer u. Franzosen* (Hamburg 1803) I. 52 folgg. in 't breede ontvouwd; het is de leer, door *Wheaton* (*Élements du droit international*, 1848, (II. 87) gehuldigd. "Les captures faites par les vaisseaux de guerre *en station* dans les baies ou les rivières, ou à l'embouchure des fleuves ou dans les havres d'un État *neutre*, pour exercer *de cette station* les droits de la guerre, merkt de schrandere Amerikaansche Gezant aan, sont aussi *nulles*. Car bien que la force ennemie fût employée contre le vaisseau capturé, *en dehors du territoire*, *on ne peut* cependant permettre pour faire la guerre *un pareil usage d'un territoire neutre.*" Kan het derhalve voor Nederland wel wenschelijk worden geacht, met eene of meerdere der oorlogvoerende partijen in strijd te geraken over de deugdelijkheid der prijzen, welke door het op ons gebied, te kwader ure en onvoorzigtig gestationeerd, vaartuig zouden gemaakt zijn? En zoude het dan niet meer doeltreffend zijn, de verleende vergunning hoe eer zoo liever, vóór het te laat zij, te herroepen, of het lastig bezoek van den kotter, indien deze zonder overleg met onze Regering zijn anker heeft laten vallen, te doen ophouden? Wij zien het verschil tusschen de onschendbaarheid van het Staatsgebied en van het *domicilie* van den vrijen burger niet in, en, gelijk deze het onbetwistbaar regt heeft, den indringer af te wijzen en des noods uit te werpen, geldt gewis dezelfde regel, waar 's Lands hoogheid door een' of anderen *fâcheux* moedwillig en als stelselmatig wordt beleedigd, en onze neutraliteit daarenboven in de waagschaal gesteld.

Utrecht, 24 Junij 1854. G. W. VREEDE.

(1) 29 Julij 1800.

Buitenland.

TURKIJE.

De laatste telegrafische berigten zijn van den volgenden inhoud:

KONSTANTINOPEL, 12 Junij. De vereenigde vloten bevinden zich te Baltschik, en zullen naar Sebastopol terugkeeren.

KONSTANTINOPEL, 15 Junij. De devisie van prins Napoleon zal den 18den scheep gaan. De generaals Bosquet en Allanville zijn den 12den met 4000 man gekomen; de Engelsch-Fransche voorhoede was te Pravali, tusschen Varna en Schumla gelegen, aangekomen. Het eskader van den vice-admiraal Brunat zal de Zwarte zee binnen stevenen, ten einde zich bij de groote vloot te voegen. Generaal Guijon bezet met een leger van 70,000 man eene Westersche positie op eenige étapes afstand van Tiflis.

ATHENE, 17 Junij. Hadgi Petros heeft zich onderworpen, onder belofte, dat de christenen in Thessalië door de Westersche mogendheden beschermd zullen worden. Het Grieksche ministerie verlangt eene schadeloosstelling in geld van zekere hoofden der insurgenten. De zeeroovers verdwijnen langzamerhand uit de Grieksche zeeën.

Het Nederlandsche fregat *Doggersbank* was bij Smyrna op het strand gezet. Er bestaat hoop het ongeschonden weder in vlot water te doen geraken.

WEENEN, 24 Junij. Men wil weten, dat Rusland een weigerend antwoord heeft gegeven op de jongste Oostenrijksche nota van 2 Junij. Ook volgens anderen, zou het antwoord, dat heden verwacht wordt, ontwijkend zijn.

LONDEN, 24 Junij. De heden alhier ontvangen berigten uit de Donau-Vorstendommen houden in, dat aangezien zooveel Russische generaals, gekwetst zijn, generaal Dannenberg het opperbevelhebberschap der Russische troepen in Wallachije en Moldavie heeft op zich genomen. De volkomen nederlaag der Russen op den 16den wordt bevestigd. Een deel der belegeraars werd teruggedreven tot Kuzgun, en de overigen werden tot den overhaasten overtogt over den Donau genoodzaakt. Verscheidene vaandels een groot gedeelte van den legertras zijn de Turken in handen gevallen.

— In het Britsche Lagerhuis heeft de heer Layard aangekondigd, dat hij aanstaanden Dingsdag verlof zou vragen een voorstel te doen, ten einde van de Kamer een votum van wantrouwen uit te lokken, jegens den Minister van Finantien, Lord Aberdeen. Aanstaanden Maandag zou deze zijn gedrag voor het Hoogerhuis regtvaardigen. In beide Kamers heerschte groote opgewondenheid.

HAMBURG, 24 Junij. Een zoo even aangekomen stoomschip van de Engelsche vloot heeft het berigt medegebragt, dat het verlies der Engelschen, bij den aanval op Gamla-Calerbij bestaat in twee booten, terwijl 55 soldaten, 1 officier en 1 equipage-meester, waren gesneuveld. De admiraal Napier stevende den 21sten regtstreeks naar Kroonstadt.

PARIJS, 24 Junij. De *Moniteur* bevat berigten uit Bucharest van den 20. De Russen maakten vele toebereidselen en men dacht, dat zij den 27 met hunne operatieplannen zouden gereed zijn, doch er scheen eene buitengewone verwarring te heerschen. Guirgewo was door de Russen ontruimt, en men twijfelde er aan, of het beleg van Silistria zou kunnen worden voortgezet.

— Men acht het al meer en meer waarschijnlijk, dat het beleg van Silistria binnen kort zal worden opgeheven, maar het is nog altijd slechts eene onderstelling. Het verschil van beoordeeling der bewegingen door het Russische leger in de vorstendommen uitgevoerd, is grooter dan ooit te voren. De een zegt, het zijn de voorbereidselen tot eene ontruiming; maar anderen beweren, dat het slechts eene verandering van front is, ten einde de Oostenrijksche troepen af te slaan, zoo zij Moldavie-Wallachije mogten binnenrukken. Het zou vermetel zijn te beslissen, wie hier waarheid spreekt.

Regtstreeksche berigten uit Konstantinopel, loopende tot 12 dezer, houden in, dat dien dag in die stad het gerucht in omloop was, dat de vereenigde vloot zich gereed maakte, om naar Sebastopol te stevenen. Het vertrek der Engelsch-Fransche krijgslieden, zoo te land als te water, hield aan, met het doel, om over den Balkan te komen.

Uit de Oostzee meldt men, dat het zoogenaamde vliegend eskader van den s. b. n. Plumridge zich met de geheele vloot had vereenigd, zoodat de admiraal Napier zich aan het hoofd van 51 oorlogsvaartuigen bevond, waarvan 35 zeil- of stoomschepen of schroefbooten. Den 21sten heeft hij zich regtstreeks naar Kroonstadt begeven, en wel met de schroefbooten, maar die beweging moet als eene uitgebreide herkenning beschouwd worden, meer dan dat daaruit zou zijn op te maken, dat de opperbevelhebber der vereenigde vloot het voornemen hebben zou, om onmiddellijk een aanval tegen die ontzagwekkende vesting te wagen. De depêche uit Hamburg, die gisteren werd ontvangen, en waarin gewag gemaakt werd van het verlies van 2 sloepen en van 55 man, door de Engelschen geleden, had betrekking, gelijk men verwachtte, tot de bekende zaak van Gamla-Kalerbi.

De laatste berigten uit Weenen en Berlijn deden onderstellen, dat het antwoord van den Keizer van Rusland op de nota van het Oostenrijksch kabinet, onder dagteekening van 2 dezer, eerst tegen het einde dezer maand zou kunnen verwacht worden. Een briefschrijver uit Parijs meent stellig te kunnen verzekeren, dat berigten uit Berlijn van Zaturdag j.l. behelzen, dat het antwoord van den Czaar bij het Pruissische hof is ontvangen, en dat dit antwoord stellig ontkennend is.

— Te Southampton is de boot van Lissabon van 19 dezer aangekomen, die 72 passagiers aan boord had. Daaronder bevond zich een gedeelte van de officieren en manschappen van het verbrande Engelsche vaartuig *l'Europe*, die in een betreurenswaardigen toestand verkeerden.

— Men schrijft uit Hamburg van den 23 dezer, dat de brieven uit de kleine havens van Finland aan de kust van de golf van Bothnie een treurig tafereel ophangen van den toestand der ingezetenen langs die kust. Voor de jongste gebeurtenissen droegen zij naauwelijks eenige kennis van den oorlog tegen Rusland. Sedert dat het ijs is verdwenen hadden zij hunnen gewonen stillen arbeid opgevat, toen de aanvallen van de Engelsche vloot schrik en vernieling in die streken hebben te weeg gebragt. Men kan begrijpen in welke treurige omstandigheden de bevolking zich nu bevindt. Zij verlaat steden en dorpen aan de kust, om naar het binnenland te vlugten en zich onder de bescherming der Russische krijgslieden te stellen. De vice-admiraal Plumridge heeft, zonder tegenstand te ontmoeten, zich van de opene kleine stad Tornea, in het midden van de golf van Bothnie meester gemaakt. Het schijnt, dat de Engelsche voornemens zijn, zich daar neder te zetten, en het tot een bepaald punt te maken voor de leiding hunner krijgsverrigtingen in die golf; zij hebben zich gehaast om aan de landzijde verschansingen op te werpen, om zich te dekken tegen de aanvallen der Russische troepen, die uit het binnenland mogten komen, om hen te verjagen. De Engelsche admiraal heeft talrijke proclamaties in de Zweedsche taal onder de ingezetenen doen verspreiden, ten einde hen aan te sporen geen deel hoegenaamd aan den krijg te nemen, daar hij hun anders bedreigde, dat zij hetzelfde lot zouden ondergaan als Brahestadt en Uleaborg.

— In een schrijven uit Parijs van den 22sten dezer, hetwelk de *Indépendance Belge* van een doorgaans goed onderrigten correspondent ontvangen heeft, worden eenige bijzonderheden medegedeeld omtrent de overeenkomst, die den 14 dezer te Konstantinopel tusschen Oostenrijk en de Porte is gesloten. Volgens dien berigtgever heeft Oostenrijk zich daarbij verbonden, om de Donau-vorstendommen des noods na uitdrijving der russische troepen, te bezetten, en heeft de Porte van hare zijde tot die bezetting hare toestemming gegeven. Oostenrijk behoudt zich geheele vrijheid in de bewegingen zijner troepen voor, doch moet van die bewegingen kennis geven aan den opperbevelher der Turksche krijgsmagt; het zal in de vorstendommen het bestuur weder brengen op den voet, waarop het voor den intogt der Russen was; het zal in geene onderhandelingen met Rusland treden, dan op voorwaarden, die de integriteit en onafhankelijkheid van Turkije verzekeren; eindelijk verbindt het zich, om, na het definitive herstel des vredes, zijne troepen zoo spoedig mogelijk van des sultans gebied te verwijderen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG 26 JUNIJ.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het wetsontwerp tot regeling van het armbestuur.

De heer SASSEN schetst het hoogst gewigtige van het onderwerp. Hij doet daarbij uitkomen, dat het doel van allen, die zich met het vraagstuk bezig houden, is de verbetering van het lot der armen. Hij classefieert de drie stelsels, die ten deze bestaan: 1o. om alle armenzorg, en dus ook kerkelijke en bijzondere te stellen onder het gebied der wet; 2. dat de staat zich niet mag inlaten met de armenzorg; dat alles aan de kerkelijke of bijzondere besturen moet worden toevertrouwd en daarin geen toezigt of inmenging van staatswege moet te pas komen; 3o. als middenweg, met overlating der armenzorg, aan de kerkelijke en bijzondere liefde alleen eenige opgaven door de besturen aan den staat te doen verstrekken. — Spreker nu helt tot het eerste stelsel over, maar niet in dien uitgebreiden omvang als door sommigen wordt verlangd, van namelijk alles onder het gebied van den Staat te stellen.

Maar bij den algemeenen tegenstand, ziet hij echter geen kans om eene wet in het eerste stelsel te doen tot stand komen, en zou hij dit zelfs gevaarlijk achten, zoodat hij kan goedkeuren, dat de Regering den middenweg heeft bewandeld; en aangezien de Regering een algemeen burgerlijk armbestuur heeft behouden, en dus niet alles aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid heeft overgelaten, zoo kan hij zich met de voordragt wel vereenigen, schoon hij liever gezien zou hebben, dat er mogelijkheid had bestaan, om het zuivere stelsel van het algeheele staatstoezigt op alle vertakkingen van het armbestuur in practijk te brengen.

De heer LOTSY motiveert zijne goedkeurende stem: 1o. wegens de noodzakelijkheid om uitvoering te geven aan art. 195 der grondwet; 2o. omdat deze wet vermijdt de beide uiterste stelsels. Het eene omvat toch alle armverzorging, terwijl het andere integendeel die geheel uitsluit. Beide stelsels zijn niet zonder groote overdrijving ontwikkeld. Zijns inziens laat art. 195 der Grondwet geene regeling der diakonale armbesturen van staatswege toe; maar daaruit volgt niet eene algeheele opheffing van alle staats-armenzorg of van alle staatstoezigt. Dit is nooit hier te lande aldus begrepen, hetgeen hij nader door oude staatsstukken bewijst. Hij resumeert kortelijk het stelsel der wet, dat hij gelukkig noemt, omdat het let op het bestaande en het bestaande verbetert zonder absolute toepassing van beginselen, die misschien in theorie goed, maar in de praktijk onuitvoerbaar zijn.

De heer DE VOS VAN STEENWIJK betuigt zijn leedwezen, dat hij niet even gunstig voor de wet kan gestemd zijn als de vorige sprekers. Bij hem bestaan daartegen overwegende bezwaren. Wij zijn door de wet van 1818 in eene gedeeltelijk ongeregelde staats-armenzorg gebragt; daaraan moet een einde komen. Wat doet nu deze wet? Zij brengt ons in het vervolg tot verpligte liefdadigheid, ... staatsarmenzorg wordt niet alleen bevestigd, maar ... Hij zal stemmen tegen de wet.

De heer Paspoort van Grijpskerke is gunstig voor ... gestemd. Hij vereenigt zich met het gevoelen van de ... Sassen en Lotsij. De regering heeft eene verstandig... gedaan tusschen de onderscheidene stelsels. Zijne ... gronden voor deze Wet zijn, 1°. omdat daarbij ... armen geen regt op bedeeling wordt toegekend; 2° ... hunne verzorging overgelaten wordt aan de kerk... bijzondere liefdadigheid, en dat alleen bij weiger... de burgelijke besturen in hunne verzorging word... zien; en 3°. omdat de geboorteplaats als het ... van onderstand is aangewezen.

De heer VAN EYSINGA heeft eenige algemeene ... wingen in het midden te brengen. Hij komt mee... tot eene min gunstige denkwijze over deze wet. ... tusschenstelsels moest kiezen, dan zou hij eene ... regeling van het armbestuur verlangen, zoowel ... als kerkelijk, in dien zin n. l., zoo als de he... reeds heeft aangetoond, dat zij onder het bereik ... van den gewonen wetgever.

In het tweede deel zijner rede verdedigt Spr. ... paald zijn eigen stelsel, op grond van de behoeft... heid van beginselen, die vervallen zal als men de ... kelijkheid der diaconiën toelaat. De ingekomen... hebben bij hem geen vrees verwekt. Hij zal ev... verdere inlichtingen der Regering afwachten; wa... kent, dat juist de opname van het subsidie stel... andere bepalingen, blijk opleveren, dat ook de ... de Staatsarmenzorg wil; maar nog niet in die ... Spr. dit zou verlangen. Hij zal dus zijne stem va... klaring, door de Regering te geven, laten afhang...

De heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN gaat de b... van het ontwerp na, en doet uitkomen, wat er ... breekt.

Hij vult de reeds aangehaalde voorbeelden door ... aan van vroegeren en lateren tijd. Allen leveren ... dingendst bewijs op, dat ook hier te lande de Sta... zorg en het Staatstoezigt op het rigtig beheer de... goederen, armenfondsen en diaconie-goederen, reg...

Het résumé van zijne beschouwing over de wet... overstelling van hetgeen de regering voorstelt, is ... een toezigt van den Staat verlangt tot instandhou... het vermogen der instellingen van weldadighei... regelen van haar beheer. Hij meent, dat de zorg ... instandhouding der voorvaderlijke instellingen aan... ning is overgelaten, zooals blijkt uit de Memorie ... lichting der Grondwet van 1815. De overdreven ... de kerkelijken van alle godsdienstige gezindten, m... geen inbreuk maken en tot een geheel ander ste... als wat van eeuwen tot nu toe in Nederland i... was.

De heer van SWINDEREN vraagt eenige inlichting... de toepassing der wet, en zal naar de inlicht... Ministers, op zijne en op andere punten, zijne ste...

De heer VAN DER OUDERMEULEN verklaart da... 2, 7, 11 en nog eenige anderen, z. i, onvoorzigti... en onregtvaardig zijn, en dat zij inbreuk ma... zelfstandigheid der diaconien. Daarom zal hij teg... stemmen.

De heer CREMERS wijst op het uiteenloopende ... stelsels. Hij zou daaruit opmaken dat de Regeri... daan heeft tusschen die beide stelsels een gem... te kiezen. Hij neemt de argumenten der beide ... en stelt er vragenderwijs andere bezwaren teg... laat, nu en dan, het bezwaar van den een door ... den ander neutraliseren. Hij zal vóór de wet ... ook omdat het geheele staatstoezigt niet is uitge... vertrouwt dat daar waar het blijken mogt, dat ... zorg moet uitgebreid worden, geene Regering of ... in het vervolg in gebreke zal blijven aanvulling ...

De heer INSINGER zegt, dat bij hem eene ... voor de wet is, dat daarbij de zelfstandigheid ... lijke en bijzondere liefdadigheid volkomen word... digd. Het eenige wat hij betreurt is, dat op het ... strekken van opgaven door de besturen, straffen ... zijn. Maar hij hoopt, dat het hatelijke daarvan ... derling overleg tusschen de Regering en de ... achterwege blijven. Overigens is ook hij het eens ... alles aan de kerkelijke en bijzondere liefdadig... worden overgelaten, maar dat de burgerlijke be... werf tusschen beiden moeten komen. Hij zal ... de wet stemmen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ... wetsontwerp, tegen de aangemerkte bezwaren ... verdedigd, waarna het wordt aangenomen met ... stemmen. *Tegen*, de heeren: van Swinderen, ... van Pannerden, de Vos van Steenwijk, Villers ... van Oudermeulen.

Op voorstel van den heer van Rijckevorsel ... door de heeren de Kempenaer en Cost Jordens) ... sloten heden avond ten 7½ ure te vergaderen ... slaging over het ontwerp tot wijziging der we... de heffing van den accijns op het gemaal.

De vergadering is daarna gesloten.

Blijkens verslag der Commissie van Rapporteurs ... wets-ontwerp houdende veranderingen in de ... misdrijven gesteld, heeft men zich in de afdeeling... meen de vraag gesteld, of eene dergelijke ... ning der strafwetgeving, als nu wordt voorge... dit oogenblik de voorkeur verdient boven ... van een geheel nieuw wetboek van strafregt... leden beantwoordden die vraag toestemmend...

ontwerp, zeiden zij, eenmaal tot wet verheven, zal eene algeheele herziening der wetgeving, zoo die later wordt ondernomen, ligter doen tot stand komen. Men zal alsdan reeds een vasten grondslag bezitten, waarop verder kan worden voortgebouwd.

Deze leden wilden daarom evenwel volstrekt niet gehouden zijn te verlangen, dat steeds op denzelfden voet, brokswijze een strafwetboek tot stand zou komen.

Enkele leden hadden liever gezien, dat de regering reeds nu den arbeid hadde aangevangen tot het ontwerpen van een geheel nieuw strafwetboek, en dit te zamen hadde voorgesteld en in verband gebragt met de nog steeds gewacht wordende regterlijke organisatie. Aldus zou een goed gesloten geheel te verkrijgen zijn, terwijl nu bij het weglaten van de eene bepaling en het toevoegen van enkele de verwarring en tegenstrijdigheid te wachten is, en zou tot dat eindelijk eene Nederlandsche strafwetgeving tot stand komen, hoe langer zoo meer op den achtergrond wordt geschoven.

Wat in het algemeen den geest der voorgedragen wijzigingen betreft, konden de meeste leden hunne goedkeuring daaraan hechten.

Het denkbeeld, om de gestrengheid van den Code Pénal bij verschillende misdrijven te verzachten, ligt geheel in den geest des tijds.

Het andere beginsel van dit wets-ontwerp, om namelijk verschillende misdrijven, thans ter beregting aan de provinciale hoven opgedragen, aan de uitspraak der arrondissements-regtbanken over te laten, vond evenzeer bij vele leden bijval.

Enkele leden echter betwijfelden, of na het in werking treden dezer wet eene zeer juiste verdeeling van werkzaamheden zou blijven bestaan tusschen de hoven en de regtbanken, en de eersten niet te zeer zouden worden ontlast ten nadeele der laatste.

Eenige leden keurden het af, dat zoo vele werkzaamheden aan de arrondissements-regtbanken zouden worden opgedragen. Vooral in groote steden zijn die collegien reeds nu met arbeid overladen: eene zoo aanzienlijke uitbreiding hunner regtsmagt, als hier bedoeld wordt, zou tot verwarring en slechte afdoening der zaken noodwendig moeten leiden.

Uit het verhandelde in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is met genoegen opgemerkt, dat het beginsel om de deportatie als straf in werking te brengen, ook bij de Regering niet geheel wordt op zijde gesteld en een punt van overweging schijnt uit te maken.

Op deze aanmerkingen heeft de Regering eene *Memorie van Beantwoording* ingezonden, waarin o. a. het volgende voorkomt:

Met genoegen vond de Regering in deze paragraaph hare beschouwingen gedeeld omtrent het voordeel eener partiële wijziging van het Strafwetboek, boven eene algemeene herziening van den Code Pénal. Geenszins kan dan ook de Regering beamen het gevoelen dier leden, welke wenschten, dat de Regering veeleer een geheel nieuw strafwetboek aan de Staten-Generaal had voorgedragen.

De Regering gelooft niet, dat eene gewenschte verdeeling van werkzaamheden onder de verschillende regterlijke collegien, bij eventuele aanneming dezer voordragt, zou gebroken worden. Bij de hoven zullen wel is waar de in eersten en hoogsten aanleg behandeld wordende criminele zaken verminderen, maar daarentegen zullen de correctionele appellen bij die collegien in getal toenemen. De regtbanken zullen van de eene zijde vermeerdering van strafzaken erlangen, maar van de andere zijde niet onbelangrijk ontlast worden bij eventuele aanneming der wetsvoordragt *houdende uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters in strafzaken*, waardoor alle de in art. 1 dier wet vermelde wanbedrijven tot de kennisneming der kantonregters worden gebragt.

Blijkens het Verslag der Commissie van Rapporteurs nopens het Ontwerp van Wet houdende Uitbreiding van de Regtsmagt der Kantonregters, vond het beginsel, dat aan dit Wets-ontwerp te gronde ligt, om namelijk bij het nog bestaan der tegenwoordige regterlijke organisatie de jurisdictie van een gedeelte der regterlijke magt te wijzigen en uit te breiden, bij vele leden, die aan het onderzoek dezer wetsvoordragt deel namen, afkeuring. Zij meenden, dat door zulke partiële herzieningen het bestaande te zeer uit het verband wordt gerukt. De regtsmagt, aan den kantonregter toevertrouwd, staat in verhouding met zijnen geheelen toestand, met zijn tractement, met zijne aanstelling voor enkele jaren, met de waarneming van het publiek ministerie bij die kantongeregten dikwerf door ongegradueerden, en het toevertrouwen van regtsmagt aan één enkel persoon, waar niet als min belangrijke regtszaken ter zijner beslissing zijn. Thans verlangt men die magt aanzienlijk uit te breiden met behoud van alle omstandigheden, die alleen in den vorigen, meer beperkten kring hare verdediging vonden. Daarom moest, oordeelden die leden, eene nieuwe regterlijke organisatie voorafgaan, omdat eerst dan sprake zijn kon van hetgeen aan de alsdan aangewezen regtsmagistraten behoorde te worden opgedragen. Men vreesde, dat de uitvoering dezer wet vele zwarigheden zou doen ontstaan en eene goede regtsbedeeling verhinderen. De regter, geroepen, gelijk dit ontwerp verlangt, om over niet onbelangrijke misdrijven te oordeelen, behoeft ontzag, invloed en onafhankelijkheid. Een persoon zal die niet zoo ligt erlangen als eene vereeniging van onderscheidene personen, die te zamen een regterlijk collegie vormen. Bovendien staat de periodieke aftreding der kantonregters staat aan hunne onafhankelijkheid in den weg. Nog meer geldt dit van den plaatsvervanger der kantonregters, bij wien in kleinere gemeenten niet zelden de noodige kennis ontbreekt om in gewigtige zaken oordeel te vellen. Hetzelfde geldt vooral niet in mindere mate voor de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten, die meestal zonder regtsgeleerde opleiding, reeds nu voor de hun opgelegde taak veeltijds minder geschikt zijn te achten. En terwijl men aldus de taak der kantonregters aanzienlijk bezwaarde, bleven hunne bezoldigingen, even als ook die der griffiers en de emolumenten van dezen op denzelfden voet. Zoo immer, dan scheen het nu ten minste bij de uitbreiding der werkzaamheden pligt, ook de tractementen te vermeerderen, Wilde men, wat zoo noodig scheen, inderdaad de achtbaarheid en het ontzag voor deze regterlijke ambtenaren verhoogen, dan ware geen maatregel gepaster dan het wegnemen van alle salarissen en dergelijke emolumenten, die dan door verhooging van vaste bezoldiging behoorden vergoed te worden.

Vele andere leden deelden niet in deze bezwaren tegen het wets-ontwerp ingebragt. Zij konden zich vereenigen met dergelijke partiële herziening, die, langzaam doorgezet meer kans van gelukkig slagen aanbiedt dan algeheele omwerking van het bestaande. De vrees, dat de taak der kantonregters te zeer zou worden uitgebreid, meer ten minste dan met eene goede regtsbedeeling oirbaar scheen, kwam hun eenigzins overdreven voor.

Deze leden ontveinsden zich echter niet, dat ook voor hen deze voordragt bezwaar had, in verband met het personeel der ambtenaren bij de kantongeregten geplaatst, vooral wat de personen betreft met de vervulling van het openbaar ministerie aldaar belast. Deze zullen hunnen werkking vrij aanzienlijk zien uitbreiden, zonder dat zij als vaste ambtenaren bezoldiging genieten en zonder de wetenschappelijke opleiding te hebben genoten die zij, optredende als eischers, in zoo vele strafzaken behoeven.

Vrij algemeen werd de aanmerking gemaakt, dat, nu aan de ambtenaren van het publiek ministerie bij de kantongeregten zooveel meer werd opgedragen, de bedoeling der gemeentewet op dit punt grootendeels werd miskend. Art. 62 toch der gemeentewet wilde deze taak aan den burgemeester ontnemen en alleen bij art. 292 dier wet was, als voorbijgaande maatregel, die lastpost aan het hoofd van het gemeentebestuur verbleven, tot dat daarin door de wet anders zou zijn voorzien. Thans echter wordt deze toestand voor de hoofden der plaatselijke besturen aanzienlijk bezwaard, zonder dat eenig middel wordt aangewezen, om volgens den geest der gemeentewet hierin ten minste verligting aan te brengen.

De Regering heeft daarop eene *Memorie van Beantwoording* ingezonden, waarin o. a. het volgende voorkomt:

De Regering meent aan het welwillend oordeel der Eerste Kamer, ter beantwoording van haar verslag, de vraag te moeten onderwerpen, of de overbrenginging van eenige zaken, welke grootendeels als bij toeval onder het regtsgebied der regtbanken waren gekomen, bij de kantonregters wel kan gezegd worden te zijn eene wijziging der regterlijke organisatie.

Die organisatie blijft in haar geheel: de kantonregters, de arrondissements-regtbanken, de hoven alles blijft behouden; maar de regtspraak in eersten aanleg omtrent weinig beduidende zaken wordt slechts aan eenen lageren regter toegekend.

De voordragt zoo als die na de opmerkingen der Tweede Kamer is ingekort en, als het ware op hare aanwijzing, zoodanig in gemeen overleg is voorgedragen, dat alle discussie daarover onnoodig werd, is eerder de restauratie der oorspronkelijke regtsmagt der kantonregters dan eene inbreuk daarop.

De regering meent aan hen, welke zwarigheid in deze voordragt vinden, nog in overweging te moeten geven, of de kantonregter hier wel ergens geroepen wordt, om over niet onbelangrijke misdrijven te oordeelen, en of de regtsmagt, die hem hier is toevertrouwd, niet een behoorlijk verband met zijne overige regtsmagt houdt.

Bovendien mag men als regel stellen, dat hoe meer algemeen werkend eene wet is, hoe meer zij bekend en beter toegepast zal worden, en dat zoo dikwijls misdrijven of overtredingen ligt kunnen worden bedreven, en daardoor menigvuldiger zijn en meer op raar worden gepleegd, hoe gemakkelijker er de beoordeeling en beregting van zal zijn.

Veel van het opgemerkte geldt ook ten opzigte van het openbaar ministerie. De meeste opmerkingen zijn eigenlijk gerigt tegen de instelling zelve. Men moet er echter de bezwaren niet van overdrijven: de vervolging van een relaas is zoo moeijelijk niet, de dagvaardingen zijn slechts in te vullen, de officieren der regtbanken geven de gevraagde aanwijzingen, en het geheel onderzoek en de uitspraak, die er op valt, hebben plaats in eersten aanleg, zoodat altijd een tweede onderzoek kan gevorderd worden.

Het is bepaaldelijk ter bevordering eener betere politie, dat de regering groote waarde aan het tegenwoordig ontwerp hecht; de vrees voor een onderzoek, verwijderd van de plaats der overtreding, bevordert oogluiking en bedekking der waarheid; het verwijderde onderzoek zelfs is lastig door gebrek aan locale kennis, minder volledig en minder vatbaar voor uitbreiding en verbetering; de uitspraak wordt vertraagd, — in een woord, indien men eens goede politie wil, dan moeten de kleine strooperijen niet langer door de vingers worden gezien, en is eene vervolging en bestraffing in loco onontbeerlijk.

De regering vleit zich ten slotte, dat de Eerste Kamer der Staten-Generaal, welke het geheel der wet tot rigtsnoer van hare beschouwingen neemt, kleine bezwaren, altijd in de uitvoering eenigzins te gemoet te komen, en onafscheidelijk van den laagsten trap der regtspleging, zal op zijde stellen, om een groot en nuttig doel te bereiken.

's Gravenhage, 26 Junij.

PARIJS, 26 Junij. De *Moniteur* deelt mede, dat het beleg van Silistria op hoog bevel is opgebroken, de Russische troepen Giurgewo ontruimen en over den Pruth terugtrekken.

SHANGHAE, 22 April. De stad is rustig, eene groote zeemagt is voor de haven gestationneerd. Het binnenland blijft aan verschrikkelijke ordeloosheid prijs gegeven.

Z. M. heeft aan den commies bij het Departement van Koloniën J. C. Jansen toegekend de personele titel van hoofdcommies.

Z. M. de Koning wordt tegen het einde der week in deze residentie verwacht, en zal, naar men verzekert, spoedig weder naar het Loo vertrekken.

H. M. de Koningin heeft van HD. vader, den Koning van Wurtemberg, een kostbaar paard ten geschenke ontvangen.

---

* Naar men verneemt, zullen HH. KK. HH. prins en prinses Frederik in de volgende maand eene buitenlandsche reis ondernemen.

---

* De min. van Binnenl. Zaken heeft den 12 dezer bepaald, dat de gemeente Katwijk, thans een onder-kiesdistrict uitmakende, in twee onder-kiesdistricten verdeeld zal worden, bestaande uit het dorp Katwijk aan den Rijn en bevattende de wijken 1, 2 en 3; het andere bestaande uit het dorp Katwijk aan Zee, en bevattende de wijken 4, 5, 6 en 7.

* Het korps officieren van het regement grenadiers en jagers op den 7 Julij aanstaande het 25jarig bestaan der keurkorpsen door een feestmaal willende vieren, heeft allen, die vroeger in den rang van officier bij genoemde korpsen gediend hebben, hiervan kennis gegeven, ten einde hen in de gelegenheid te stellen, daaraan, des verkiezende deel te nemen, en alsdan het plan tot die deelneming vooraf op 1 Julij ter kennis van een der commissarissen alhier te brengen, zijnde de heeren: Simons, majoor; Ravens von Leschen en van der Heijden, kapiteins.

---

* De eigenaar van den koninklijken Bazar, de heer D. Boer, dezer dagen van zijne buitenlandsche reis teruggekeerd zijnde, heeft in Oostenrijk, Wurtemburg, Duitschland en Belgie weder aanzienlijke aankoopen gedaan tot opluistering van zijnen Bazar, die eene Europesche vermaardheid heeft bekomen, over welker pracht het overbodig zou zijn iets mede te deelen. Ten gevolge van belangrijke aankoopen van de zeldzaamste planten op de laatst gehoudene verkooping bij wijlen den heer de Gijzelaar, is zijn tuin zeer opgeluisterd. Bij zijn bezoek te Stutgard viel den heer Boer de bijzondere onderscheiding ten deel, van door Z. M. den koning van Wurtemburg vereerd te worden met een allerkostbaarst geschenk, bestaande in een ring van de grootste soort met diamanten omzet, *en jour*, in welks midden zich het koninklijk naamcijfer bevindt en waarboven de koninklijke kroon, insgelijks met edelgesteenten verrijkt, geplaatst is. Dit blijk van achting van dien vorst, aan een Nederlander geschonken, en bovendien aan een onzer verdienstelijke stadgenooten, mag als hoogstvereerend beschouwd worden.

---

* Men verneemt, dat de heer Malaret benoemd is tot eersten secretaris van legatie bij het Fransche gezantschap te Berlijn, en als zoodanig bij de Fransche legatie te 's Gravenhage zal worden vervangen door den heer Fournier, laatstelijk secretaris van legatie in Hanover.

---

* Eergisteren morgen is de Fransche oorlogskotter *Favorite*, luit. de Panouarn, van Hellevoetsluis naar de Noordzee vertrokken.

---

* Den 22 dezer heeft alhier in het gebouw Diligentia, eene vergadering plaats gehad van de Vereeniging betreffende de kolonien, welke zich den 2 Maij ll. geconstitueerd heeft. In de bijeenkomst heeft de Vereeniging besloten zich te noemen: «*Indisch Genootschap*» onder de zinspreuk: «Onderzoek leidt tot waarheid» en heeft zij een reglement vastgesteld. Volgens dat stuk, heeft het genootschap ten doel, mede te werken tot verbreiding van kennis, betreffende de Nederlandsche kolonien en bezittingen, tot het bevorderen van hare belangen, in verband tot die van het Moederland, en om, door het bevorderen van het besef van wederkeerige verpligting voor Nederland en zijne kolonien en bezittingen, den band te helpen versterken, die beide aaneenstrengelt. De werkkring van het genootschap heeft derhalve betrekkingen tot al de kolonien en bezittingen, zoowel in de Oost- en Westindien, als op de kust van Guinea. Het genootschap telt reeds een aantal leden, en heeft een voorloopig bestuur benoemd.

Z. M. heeft er in bewilligd, dat de vaart, welke door de Drentsche Veen- en Middenkanaal-maatschappij uit de Drentsche hoofdvaart naar de Noord- en Zuidberger-veenen wordt daargesteld en die den 26sten dezer voor een gedeelte zal worden geopend, den naam van Oranje-kanaal zal dragen. (*Pr. Gr. Ct.*)

Volgens de bepalingen der provinciale wet, zullen de zomervergaderingen der Provinciale Staten op Dingsdag, 4 Julij, worden geopend.

De *N. R. C.* meldt, dat de commissaris des Konings in Zuid-Holland zich thans te Dordrecht en de tot dat district behoorende omstreken bevindt. Het baart eenige verwondering, dat dit juist nu, op het oogenblik der herstemming voor een lid der Tweede Kamer plaats grijpt. Dat blad kan niet gelooven, dat de regering daarop eenigen invloed zou willen uitoefenen, en zeker, al zou zij het *willen*, zouden de kiezers zich niet laten influenceren.

Bij de herstemming voor een lid der Provinciale Staten van Noord-Holland in het district Helder, is de heer A. Swaan gekozen met 154 van de 231 geldige uitgebragte stemmen, terwijl op den heer C. Bakker Dz. 77 stemmen waren uitgebragt.

Den 23 dezer heeft de nieuw benoemde hoogleeraar te Utrecht, Ds. B. ter Haar, in het groot auditorium, ten aanhoore van eene talrijke schaar, zijne inwijdingsrede gehouden over den band der beoefening van de historische theologie en de christelijke zedekunde.

De *Middelburgsche Courant* zegt, dat, zoo zij wel onderrigt is, dan zou door den heer van der Weele te Middelburg concessie gevraagd zijn voor eene omnibus-dienst, met bijvoeging van vigilanten, van Middelburg op Vlissingen. Deze dienst, die onder toezigt eener commissie van twee ingezetenen van die gemeente en eene uit Vlissingen zou staan, belooft eene belangrijke verbetering in de gemeenschap te zullen daarstellen, zoowel door het vertrek op uren, dat er geene diligence afrijdt, als door eene verbeterde inrigting, waardoor twee soorten van plaatsen, van 50 en 30 cents, zullen ontstaan. Het kapitaal zou worden gevormd door aandeelen van *f* 50.

Het *Handelsblad* bevat een ingezonden stuk, waarin wordt medegedeeld, *op welke wijze de heer Mackay tot lid van de Tweede Kamer verkozen zou zijn.* Zondag vóór de verkiezing, zou Ds. Beman Brouwer, predikant te Epe, aldaar en later ook op twee naburige dorpen, van den kansel de kiezers hebben aangemaand hunne stem uit te brengen op niemand anders dan op Aeneas baron Mackay, opdat er aan de tegenpartij van hunne leer een man mogt overgesteld worden, die het zijne zou toebrengen tot wering van papisme en ultramontanisme, en hij hoopte, dat de volgende Zondag een dankdag zou kunnen zijn, dat zij *uit den muil des leeuws* waren verlost. Niet alleen ried de leeraar de gezegde keus aan zijne gemeenteleden aan, maar hij drong hun die op, door te zeggen: « Dat zij er zich op den dag des oordeels over zouden moeten verantwoorden, en hij het hun aldus op hun geweten legde! »

* Men schrijft uit Vlaardingen, dat de eerste haringjager den 19 dezer te Yerwich is aangekomen. Er was veel haring op de kust. De vloot was er nog niet; doch zij had zeer goeden wind. Men hoopt dus, dat de vangst en het overbrengen van den nieuwen haring, spoedig zoude plaats hebben.

×× **Leijden**, den 24 Junij. Het sedert 1827 binnen deze stad gevestigde muzijk gezelschap *Musis Sacrum* bood gisteren avond haren voorzitter den heer B. P. van Hees, eene welverdiende hulde aan bij gelegenheid, dat hij het voorzitterschap gedurende 25 jaren onafgebroken had bekleed. Het gewone wekelijksche concert werd voor ditmaal gehouden in de fraaije nieuw gebouwde zaal van Zomerzorg, buiten de Rijnburgsche poort, maar ook geheel bestemd tot opluistering van eene feestelijke toewijding aan den algemeen geachten man, wiens verdiensten men wilde erkennen. Eene talrijke opkomst der leden met hunne familie getuigde van de groote belangstelling, die hoog geklommen scheen, daar de vice voorzitter, de heer J. A. Prijn, uit naam van de leden, met eene hartelijke en doeltreffende toespraak een zilveren beker den voorzitter toereikte, terwijl een feestlied, voor deze gelegenheid opzettelijk vervaardigd en door het zangkoor voortreffelijk uitgevoerd, het onmiskenbaarst blijk opleverde van de waarde, waarop de bewezene diensten werden geschat. Met levendig gevoel van erkentelijkheid ontving de voorzitter die bewijzen van dankbare hulde en op de hem eigen innemende toon wist hij uit te drukken, wat zijn hart gevoelde en de schoonste harmonie te doen hooren van reine en edele gevoelens. Het programma van den feestavond gaf overigens een bewijs, dat in de keuze der nommers aan de leden een bijzonder kunstgenot was verschaft; terwijl de versiering van de zaal en de verlichting van den tuin niet weinig strekten, om dat feest in eene aangename herinnering te doen blijven. — Opmerkelijk is het, dat gelijk de heer van Hees nu gedenken mogt aan de belangelooze diensten bij dit muzijkgezelschap en vroeger om zijne langdurige grootelijks vrijwillig bewezen diensten, het koninklijk eereteeken verkreeg, weldra ook eene gelijke heugelijke verjaring hem wacht van de belangelooze vervulling der betrekking van R. K. armverzorger, die hij in 1831 aanvaardde.

Leijden, 24 Junij. Heden promoveerde tot doctor in de regten, den heer M. Donker, van Zaandijk, na verdediging van eenige *Theses. Jur. Inaug.*

Middelburg, 23 Junij. Gisteren werd de zesde jaarlijksche vergadering voortgezet van de nederlandsche maatschappij ter bevordering der geneeskunde. Het hoofdbestuur werd daarin gemagtigd: 1°. Om bij de hooge regering aan te dringen op het bijeenbrengen der noodige bouwstoffen tot het zamenstellen eener geneeskundige plaatsbeschrijving van ons vaderland, met aanbieding van de zijde der maatschappij, om daarin de regering op elke door haar gewenschte wijze behulpzaam te zijn; 2°. Om inmiddels de tijdelijke commissie voor geneeskundige plaatsbeschrijving uit te noodigen, zich te wenden, hetzij tot de afdeelingen, hetzij tot bijzondere leden der maatschappij, met verzoek, dat deze al dadelijk de bewerking van zoodanige gedeelten der plaatsbeschrijving op zich nemen, die bouwstoffen voor het beoogde doel zouden kunnen opleveren, en 3°. Om de hooge regering of de provinciale besturen te verzoeken te mogen beschikken over werken van geologie, metereologie, geographie, enz., door beiden uitgegeven. Voorts zijn, ter vervanging van de vier aftredende leden van het hoofdbestuur, de heeren Dr. J. H. Molkenboer, Dr. J. Ledder, Dr. A. Maas en Dr. J. Penn, verkozen de heeren Chir. van Vollenhoven te Amsterdam, Dr. J. M. Molkenboer te Leiden, Chir. Rombouts te Ingen, en Dr. F. J. J. Schmidt te Rotterdam. Nadat nog andere werkzaamheden waren verrigt en bepaald, dat de volgende algemeene vergadering te Haarlem zou worden gehouden, is de vergadering gesloten.

Harlingen, 24 Junij. Heden liep van de werf Welgelegen van de heeren D. en L. Alta, van stapel het brikschip *Janna Adriana*, groot circa 200 lasten, naar men meent, voor rekening van de heeren Goedkoop en C°. te Amsterdam.

Vlaardingen, 24 Junij. Men heeft heden alhier berigten ontvangen nopens de haringvloot. De stoomboot was den 18den dezer te Hitland gekomen. Het was alle dagen mooi weder, met zuidelijken wind. De visschers deelen mede, dat er veel haring was, zoodat er alle hoop bestaat, dat de stoomboot met den nieuwen haring, zeer spoedig, mogelijk reeds morgen, alhier zal aankomen.

Groningen, 24 Junij. Heden promoveerde tot doctoren in de regten, de heeren F. J. Kappeijne van de Coppello, van 's Hage, en G. A. H. Ebbinge Wubben van Staphorst, na verdediging van eenige Theses.

≍ **Dedemsvaart**, 22 Junij. Men zal zich herinneren, dat hier in dit jaar voor het eerst eene tabaksplanterij is aangelegd door Jhr. Junius van Hemert, alhier. Het is met genoegen, dat wij kunnen melden, dat de eerste proef, zonder onvoorziene voorvallen, als volkomen gelukt mag worden beschouwd. De plant staat overheerlijk en belooft een rijken oogst. De grond alhier schijnt althans ter voorbrenging van dit product zeer geschikt en men verneemt, dat ten gevolge van de goede verwachting er reeds plannen zijn gevormd, om de cultuur op een volgend jaar aanmerkelijk uit te breiden.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 25 Junij 1854.

Willem Jacob Wolterbeek, 26 j., met Ernestine Cornelie Goudriaan, 27 j. — Jan Adriaan Schippers, 23 j., met Anna Gerardina Theodora Ferleman, 26 j. — Justinus Cornelis Jansen, 35 j., met Helena Julia Happel, 23 j. — Johan Philip Lentz, 27 j., met Alida van Bensem, 26 j. — Leenderd Jurianus Siliakus, 33 j., wedr. van Dirkje Nepveu, met Jansje Tollenaar, 32 j., wed. van Lucas Boers. — Dirk Fredrik Pieter Beeser, 31 j., met Elizabeth Margaretha Groet, 26 j. — Hendrikus Blauw, 31 j., met Saartje Mendels, 23 j. — Wolf Levie van Furth, 22 j., met Betje de Vries, 28 j. — Carel Julius Becht, 28 j., met Sophia Henriette Heinrich, 21 j. — Johannes Gernardus Goebertus, 27 j., met Maria Theodora Sophia van Vianen, 32 j. — Christiaan Hendrik van der Horst, 31 j., met Willemijntje Borbijn, 39 j., wed. van Hendrik Rotteveel. — John Webb, 33 j., met Anna Petronella Bulté, 28 j. — William Grenfell, 31 j., met Godfrida Jacoba Johanna Baud, 24 j.

Correspondentie.

Het artikel uit Bellingwolde kan in onze courant niet geplaatst worden.

Advertentiën.

223ste Nederlandsche Staats-Loterij

9e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 4062 *f* 100,000; N°. 9888 en 6162 *f* 1000[illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 26 Junij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$ $\frac{13}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{7}{8}$[illegible]
Dito Certificat.	3	$70\frac{3}{4}$	Dito 1828/1829	5	99[illegible]
Dito dito	4	$88\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{8}$	Cert. 1831/1838	5	85[illegible]
O. I. Leening.	4	$88\frac{6}{8}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	84[illegible]
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	79[illegible]
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz.*	4	78[illegible]
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6	
D° *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$		Certific. dito.	6	59[illegible]
Frankrijk.					
Obligatien.	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$19\frac{5}{8}$ $\frac{11}{16}$	Obligatien	4	67[illegible]
Dito Buitenl.	3	$40\frac{1}{2}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	$36\frac{5}{8}$ $\frac{13}{16}$ $\frac{11}{16}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{5}{8}$ $\frac{11}{16}$	Metalliek	5	62[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74[illegible]
Portugal.			Dito letter B	5	74[illegible]
Londen-nieuwe.	5	$36\frac{7}{16}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{7}{16}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	32[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32[illegible]

Braz., bij Roths. p. s. 500 5 pct. $96\frac{1}{2}$; dito te Lon[illegible] 5 pct. $96\frac{1}{4}$; Mexic., te Londen, 3 pct. $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{16}$ [illegible] Onb. $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$; Gren. Uitg. $6\frac{1}{2}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. [illegible]

De beurs was algemeen zeer flaauw met weinig [illegible]

FRANKFORT, Vrijdag 23 Junij. 5 pct. Metall. [illegible] Spanje binn. 3 pct. $36\frac{3}{8}$; dito 1 pct. $19\frac{9}{16}$.

LONDEN, Vrijdag 23 Junij. Consols op [illegible] Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $67\frac{1}{2}$; [illegible] Gren. Uitg. $6\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. 85; Spanje [illegible] dito 3 pct. buit. $40\frac{1}{2}$; dito Certificaten $4\frac{1}{2}$; dito [illegible] Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $85\frac{1}{2}$; dito 5 pct. $97\frac{1}{2}$; Holl. [illegible] dito $2\frac{1}{2}$ pct. 61.

PARIJS, Vrijdag 23 Junij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op [illegible] 3 pct. 72.95; Sp. Binn. 3 pct. $36\frac{3}{4}$; dito 1 pct. [illegible]

WEENEN, Vrijdag 23 Junij. N. Metall. [illegible] $90\frac{3}{8}$; Bankactien 1280; Goud 37; Wissel Londen [illegible] dito Parijs $154\frac{1}{2}$; Zilver $32\frac{1}{2}$.

MADRID, Dingsdag 20 Junij. Sp. binn. 3 pct. [illegible] nieuwe 1 pct. $19\frac{5}{16}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra[illegible]